

Josef Antonín Jíra 19. 7. 1868 – 22. 1. 1930

průkopník archeologie v Čechách

Šárecký hřbitov odd. 2, hrob 3

adopční nájemce Muzeum hlavního města Prahy (od r. 2014)

Josef Antonín Jíra (19. 7. 1868 – 22. 1. 1930) byl významný průkopník archeologie v Čechách, zejména pak období mladší a pozdní doby kamenné. Narodil se v Heřmanově Huti u Stříbra, mládí prožil v Litomyšli. V letech 1887-1896 studoval v Praze na lékařské fakultě a v letech 1899-1905 na filozofické fakultě. Roku 1895 se podílel na přípravě archeologické části *Národopisné výstavy* v Praze, v letech 1897-1900 byl asistentem v Národopisném muzeu. Od roku 1889 byl členem *Společnosti přátel starožitností českých v Praze* a od roku 1897 byl zvolen správcem jejích sbírek. V letech 1897-1898 podnikl s jejím přispěním několik terénních výzkumů. Od roku 1901 pracoval téměř dvacet let v úctárně *Zemského finančního ředitelství*, což mu zajistilo existenční zázemí. Profesionálním archeologem s titulem Státní konzervátor pro Čechy nově vzniklého *Státního archeologického ústavu* se Jíra stal až v roce 1920 a zůstal jím až do roku 1929, kdy byl nucen kvůli svému zdravotnímu stavu požádat o penzionování. Už od roku 1892 začal Jíra systematicky budovat soukromou archeologickou sbírku, jejímž základem byly především vykopávky z pražského vltavského levobřeží a blízkého okolí a také odkupy nálezů od dělníků z cihelen či starožitníků. Sbírkou nejdříve instaloval v soukromém bytovém muzeu, které získalo na proslulosti poté, co se Jíra v roce 1902 přestěhoval do usedlosti *Majorka*. V roce 1912 pak přesídlil do prvního patra *zámečku Hanspaulka* na Praze 6, která se tak stala na dlouhá léta centrem pražské archeologie. Později, jako zaměstnanec Státního archeologického ústavu nesměl Jíra vlastnit soukromou archeologickou sbírku. Prodal ji tedy *Obci dejvické*, která ji vzápětí převedla na *Společnost pro zachování a rozmnožení archeologických sbírek J. A. Jíry* s tím, že bude jejím doživotním správcem. Tato sbírka se stala v roce 1941 součástí sbírek dnešního *Muzea hl. města Prahy* a dodnes je její nejcennější součástí. O svých výzkumech a poznacích Jíra publikoval řadu odborných prací, statí a článků, které jsou dodnes vysoce ceněné u nás i v zahraničí.

foto hrobu: archiv SPH, portrét archiv Muzea hl. m. Prahy
volně podle: <http://www.muzeumprahy.cz/josef-antonin-jira>